

Eugen SIMION

Portretul unui critic drept și al unui om de bine

Abstract

Academicianul Eugen Simion îl portretizează în acest articol pe Andrei Grigor, prezentându-l ca un critic drept și un om serios, un „om de bine”. Expresia lui era scurtă, coerentă, încărcată de un umor de tip englezesc. Era foarte abil în a aduce conflictele și contradicțiile pe latura veselă și luminoasă. Avea un ochi ascuțit de observator moral și social. Este remarcabil efortul depus de Andrei Grigor la proiectul de mare anvergură ce i s-a încredințat, Cronologia vieții literare (1944-1964), în zece volume.

Cuvinte-cheie: Andrei Grigor, umor, observator moral și social, critic serios și cu spiritul dreptății.

Academician Eugen Simion portrays Andrei Grigor in his article as a righteous critic and a serious, reliable man. His expression was introverted, short, and coherent, loaded with an English type of humor. He was an expert in turning conflicts and contradictions on the bright cheerful side. He had the keen eye of a social and moral observer. It is remarkable the effort he put into the ten volume huge project of the Chronology of the Literary Life (1944-1964) that he was entrusted with.

Keywords: Andrei Grigor, humor, moral and social observer, serious righteous critic.

Andrei Grigor

Nicolae BĂRNA

GRIGOR, Andrei (pseudonim al lui Nicolae Ioana; 24.V.1953, Moreni-16.XII.2014, Galați), critic literar și prozator. Este fiul Ilenei și al lui Vasile Ioana, muncitori. Urmează școala elementară și liceul în orașul natal, absolvind în 1972, apoi Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității din București, absolvită în 1978. Este doctor în Filologie din 1995, cu o teză despre Marin Preda. Lucrează ca profesor în diferite școli din județul Dâmbovița (1978–1990), ca redactor la „Caiete critice” (1990–1997) și în paralel, de la înființarea noii serii a revistei, la „Literatorul”, unde timp de doi ani îndeplinește și funcția de secretar general de redacție. Din 1996 a fost conferențiar universitar la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, iar din 2008 a trecut la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (devenind, în 2002, profesor universitar). A funcționat, concomitent (cu „jumătate de normă”), în calitate de cercetător științific la Institutul „G. Călinescu”, al Academiei Române. În calitate de cadru didactic universitar, la Galați, s-a distins printr-o consistentă și remarcabilă activitate, nu doar de „dascăl”, în sens strict, ci și de animator, de inițiator, organizator și coordonator de proiecte academice novatoare și fecunde. Se numără printre coautorii Dicționarului general al literaturii române și a asigurat coordonarea redacțională a amplului proiect Cronologia vieții literare românești - Perioada postbelică (10 volume). A debutat cu proză scurtă în „Vatra” (1983), iar editorial — în volumul colectiv Debut '86. Prima carte personală de proză este Cazarma cu ficțiuni, apărută în 1993. A publicat ulterior mai multe

volum de critică literară. Colaborează la revistele „Vatra”, „Interval”, „Adevărul literar și artistic”, „Caiete critice”, „Contrapunct”, „Literatorul”, „Fețele culturii” (supliment literar-artistic al ziarului „Azi”), „Antares”, „Porto-Franco”. Se remarcă atât ca un comentator avizat al actualității literare, cât și ca un polemist de talent, pledând cu vigoare –, dar într-un limbaj de o perfectă urbanitate – împotriva revizuirilor abuzive, pe temeuri politice, ale tabloului de valori al literaturii din anii totalitarismului. G. a fost distins cu Premiul Național „Marin Sorescu” al Academiei Române și Premiul „Titu Maiorescu” al Academiei Române, pentru critică literară; Premiul „Dan Alexandru Condeescu” pentru critică literară și ediții critice acordat de Asociația Publicațiilor Literare și Editurilor din România pentru Cronologia vieții literare românești. Perioada postbelică: 1944-1964; premiul Special acordat de Muzeul Național al Literaturii Române (pentru coordonarea volumelor I-X Cronologia vieții literare, 2010-2012).

Nicolae BĂRNA

Post-scriptum afectiv și sentimental

Résumé

Câteva opinii ale unui fost prieten și coleg al lui Andrei Grigor — și, între altele, autor al articolului despre acesta din Dicționarul general al literaturii române, reprodus mai sus — exprimate după dispariția tragică a scriitorului. Articolul de dicționar, care prezintă cât mai complet, dar lapidar și esențializat, biografia și activitatea lui Andrei Grigor, nu poate — prin forța lucrurilor — evoca sau măcar face trimitere la o sumedenie de date, înfăptuiri ori trăsături de caracter, la însușiri intelectuale și virtuți omenești care se îmbinau fericit în întregul constituit de personalitatea lui Andrei Grigor. Se insistă asupra marelui talent de polemist al lui A.G., asupra rolului lui de apărător al valorilor literare contestate inoportun printr-o politizare abuzivă a abordării. Este evocat profilul lui A.G. înregistrat de cei care l-au cunoscut de aproape: o îmbinare fericită de inteligență ironică, de spirit ludic constructiv și de seriozitate profundă și reală.

Cuvinte-cheie: *literatură română, scriitor, publicistică, necrolog, personalități recent dispărute, polemist, ironie, seriozitate.*

Quelques opinions exprimées par un ami et collègue d'Andrei Grigor (et, entre autres, auteur de l'article le concernant, dans le Dictionnaire général de la littérature roumaine), exprimées après la tragique disparition de celui-ci. L'article du dictionnaire, lequel présente la vie et l'activité d'Andrei Grigor d'une manière forcément laconique, se limitant à l'essentiel, ne saurait certes rendre compte de maintes données, accomplissements ou traits de caractère, de qualités intellectuelles et des vertus d'humanité qui se conjugaient heureusement dans la personnalité d'Andrei Grigor. On insiste notamment sur le grand talent de polémiste de celui-ci, sur son rôle de défenseur des valeurs littéraires contestées injustement suite à une politisation abusive de l'approche critique. Le profil d'A.G., tel qu'il fut enregistré par ceux qui l'ont connu — un assemblage harmonieux d'intelligence ironique, d'esprit ludique constructif et de

caractère profondément et authentiquement sérieux de ses démarches existentielles — est succinctement évoqué.

Mots-clés: *littérature roumaine, écrivain, publiciste, nécrologie, personnalités récemment disparues, polémiste, ironie, sérieux.*

Virgil TĂNASE

Andrei

Abstract

Textul de mai jos reprezintă confesiunea scriitorului Virgil Tănase despre soartă și destin în relație cu prietenul său Andrei Grigor.

Cuvinte-cheie: *Andrei Grigor, necrolog, prietenie literară.*

The text below is constituted of the confessions belonging to the writer Virgil Tănase about fate and destiny regarding his friend Andrei Grigor.

Keywords: *Andrei Grigor, obituary notice, literary friendship.*

Gheorghe CHIVU

„Viața ca o pradă”

Résumé

La o privire retrospectivă, dureroasă și impusă prea de timpuriu, viața lui Nicolae Ioana pare, fără nici o literarizare, o luptă continuă, iar puținele lui bucurii o pradă smulsă cu greu unei sorți potrivnice.

Cuvinte-cheie: *istorie literară, biografii, Andrei Grigor.*

En la regardant rétrospectivement, avec toute la douleur qu'un départ trop hâtif impose, la vie de Nicolae Ioana semble, sans exagération, une lutte sans répit, et dont les rares joies furent une proie arrachée âprement à une sort hostile.

Mots-clés: *histoire littéraire, biographie, Andrei Grigor.*

Despre sentimentul onoarei și al datoriei

Abstract

Articolul se referă la personalitatea lui Andrei Grigor (1953-2014), cunoscut în mediile literare în calitate de prozator, critic și istoric literar, polemist. Preocupărilor înainte amintite li se adaugă activitatea de profesor la două universități din România. Determinante pentru structura sa umană sunt gândirea reflexivă, argumentația lucidă și constanța convingerilor exprimate în domeniul literar, pe care le-a exprimat tranșant, fără echivoc, în monografii, cărți și studii de critică și istorie literară. Andrei Grigor lasă posterității amintirea unui intelectual condus în viață de principii cum sunt onoarea, demnitatea, camaraderia. O serie de amănunte, mai puțin cunoscute publicului larg, unele de natură biografică, altele având conținut și semnificații literare, completează profilul celui pretimpuriu dispărut.

Cuvinte-cheie: Andrei Grigor, biografie, proză, critică, polemică.

This article refers to the personality of Andrei Grigor (1953-2014), known in the literary circles as a writer, critic and literary historian, polemist. To these, it is to be also mentioned his work as a professor at two universities in Romania. The reflective thinking, lucid reasoning and constancy of his literary convictions are determining for his human structure. Andrei Grigor trenchantly and unambiguously expressed his ideas in monographs, books and literary criticism and history studies. He leaves to posterity the memory of an intellectual life led by principles of honour, dignity, friendship. A number of details, less known to the public at large, some of a biographical nature, others having literary meanings and content complete the profile of the one who has gone too soon.

Keywords: Andrei Grigor, biography, fiction, criticism, controversy.

Mircea A. DIACONU

Un aristocrat

Abstract

Articolul lui Mircea A. Diaconu îl descrie pe Andrei Grigor ca pe un aristocrat. Vorbește despre cum ura acesta avioanele, despre felul lui generos și cald de a cultiva spiritul în ipostazele ne-temporale. Lui Andrei Grigor îi plăceau satele. Pentru a-l înțelege pe Andrei Grigor trebuie să cunoaștem concepția lui referitoare la consumarea excesului potențialului uman. Andrei Grigor avea o viziune optimistă asupra vieții și un umor fin.

Cuvinte-cheie: aristocrat, Andrei Grigor, spirit, potențial, viziune asupra vieții.

Mircea A. Diaconu's article describes Andrei Grigor as an aristocrat. It talks about how he hated planes, about his generous warm way of cultivating the spirit in the non-temporal hypostases. Andrei Grigor

loved villages. In order to understand Andrei Grigor one should know his belief referring to the human potential excess consumption. He also had an optimistic outlook on life and a fine humor.

Keywords: aristocrat, Andrei Grigor, spirit, potential, outlook on life.

Petre Gheorghe BÂRLEA

Câtă luciditate, atâtă umor

Résumé

Rândurile de mai jos reprezintă o evocare a profilului spiritual al unui cărturar care a reprezentat cu strălucire critică și istoria literară românească a ultimului sfert de secol. Evident, perspectiva este una subiectivă. Cele câteva detalii rememorate despre un om care avea cultul prieteniei pot da imaginea lucidității îmbinate, paradoxal, cu o seninătate structurală a celui plecat fără de timp dintre noi.

Cuvinte-cheie: istorie literară, memorie, luciditate, umor, (auto)ironie.

Les lignes qui suivent évoquent le profil spirituel d'un homme de lettres qui a représenté brillamment la critique et l'histoire littéraire roumaines du dernier quart de siècle. Evidemment, notre perspective est subjective. Les quelques détails remémorés à propos d'un homme qui avait le culte de l'amitié peuvent donner une image d'une lucidité mêlée, paradoxalement, à une sérénité structurelle de celui qui nous a quitté trop tôt.

Mots-clé: histoire littéraire, mémoire, lucidité, humour, (auto)ironie.

Nicolae MECU

Vocația dăruirii

Abstract

Articolul evocă, în câteva linii de portret moral, trăsăturile de personalitate care au stat la baza existenței și activității lui Andrei Grigor / Nicolae Ioana ca universitar, cercetător academic și manager. Trăsătura cardinală de caracter este găsită în devotamentul și loialitatea pentru cauzele comune, materializate în proiecte de mare anvergură, cum este suita de zece volume Cronologia vieții literare românești (1944-1964), al cărei coordonator redacțional a fost.

Cuvinte-cheie: vocație, dăruire, cauză comună, entuziasm impersonal, împlinire, destin.

This article evokes, in a moral portrait outline, the traits of personality that stood at the basis of the existence and of the activity of Andrei Grigor / Nicolae Ioana as a Professor, academic researcher and as a manager. The cardinal character feature is found in the devotion and the loyalty towards common causes,

such as they got materialized into large scale projects, for example the ten volumes *Chronology of the Romanian Literary Life (1944-1964)*, which he edited.

Keywords: vocation, devotion, common cause, impersonal enthusiasm, accomplishment, destiny.

Călin CĂLIMAN

Lecția de verticalitate

Abstract

Articolul lui Călin Căliman dorește să afirme că activitatea profesională a lui Andrei Grigor constituie o adevărată lecție de verticalitate pentru noi, în special pentru talentul lui de a polemiza. Autorul acestui articol își amintește truda depusă de echipa formată din cei patru membri la revista literară „Caiete critice”. Andrei Grigor a fost unul dintre acești patru membri. Între altele, ca editor, Andrei Grigor a participat la elaborarea masivei lucrări *Cronologia vieții literare românești (2010-2012)*, iar activitatea sa a fost recompensată cu un prestigios premiu al Muzeului Național al Literaturii Române.

Cuvinte-cheie: Andrei Grigor, polemică, premii, activitate literară.

Călin Căliman's article tries to prove that Andrei Grigor's professional activity constitutes a real lesson of verticality for us due to his special gift for polemics. The author of the article recalls the hard work the four member team put in "Caiete critice" literary magazine. Andrei Grigor was one of these four members. As an editor, Andrei Grigor participated in the elaboration of the massive *Chronology of the Romanian Literary Life (2010-2012)* and his activity was rewarded with a prestigious Prize of the National Museum of the Romanian Literature.

Keywords: Andrei Grigor, polemics, prizes, literary activity.

Corina CHELARU

Profesor, mentor, îndrumător

Résumé

Articolul prezintă impresiile și părerile autoarei despre profesorul universitar Nicolae Ioana, ca pedagog și îndrumător în domeniul cercetării filologice, relatând etapele prin care s-a cristalizat o relație profesională care a marcat-o. De la alegerea temei unei cercetări de doctorat și până la finalizarea ei, fiecare etapă evidențiază calitățile de mentor spiritual și de om ale celui care a fost Decanul Facultății de Litere din Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați.

Cuvinte-cheie: mentor, doctorat, cercetare, profesor.

L'article présente les impressions et les opinions de l'auteur sur le professeur universitaire Nicolae Ioana, en tant que pédagogue et coordinateur dans le domaine de la recherche scientifique, en soulignant les moments qui ont mené à la naissance d'une relation professionnelle qui l'a marquée. Depuis le choix du thème de la recherche de doctorat et jusqu'à sa fin, chaque étape met en évidence les qualités de mentor spirituel et humaines de celui qui a été le Doyen de la Faculté de Lettres de l'Université «Dunărea de Jos» de Galați.

Mots-clé: mentor, doctorat, recherche, professeur.

**Simona ANTOFI,
Alina CRIHANĂ,
Nicoleta IFRIM**

Despre profesionalismul unui dascăl, la superlativ

Abstract

Această scurtă trecere în revistă a activității profesorului Nicolae Ioana scoate în evidență elementele majore care definesc profilul său academic și științific, construit în perioada în care a lucrat la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați. Rezultatele didactice ale lucrului cu studenții la Filologie sunt dublate de profilul critic al celui care a fost Nicolae Ioana, un spirit polemic care privea literatura română din perspectiva unei dinamici interioare, eurocentriste.

Cuvinte-cheie: Nicolae Ioana, profesor, spirit critic, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

This brief survey of professor Nicolae Ioana's activity points out the major elements defining both his academic and scientific profile enhanced during his teaching activity at "Dunărea de Jos" University of Galați. The didactical results of working with students in Philology are doubled by Nicolae Ioana's critical profile, a polemic sharp-edged spirit who views Romanian literature in its inner, Europe-centred dynamics.

Keywords: Nicolae Ioana, professor, critical spirit, "Dunărea de Jos" University of Galați.

Odiseea sufletului reîntors în Patria cerească

Abstract

Comemorarea scriitorului și profesorului universitar Andrei Grigor este un exercițiu de reactivare a memoriei afective care este necesară în configurarea efigiei spirituale a prieteniei ca valoare ontică supremă. Andrei Grigor este evocat ca prinț al discreției și cavalier al decenței reflectat atât în gesturile lui cotidiene, precum și în cărțile sale despre rosturile fundamentale ale intelectualului și scriitorului român: omenia, prietenia, dar și trădarea, lașitatea etc. Acest exercițiu de exorcism are în vedere lămurirea răspunsului cuvenit în legătură cu dezvăluirea dimensiunii divine a binelui din noi. Prin modul său de a se raporta la semenii și literatură, Andrei Grigor se înscrie într-un model cultural fundamentat pe valori umaniste. Evocarea se pliază pe modelul peren prin care se reafirmă dreptul intelectualului la libertate spirituală, demnitate și desăvârșire etică acceptate ca dar divin prin care omenia profundă din noi se lasă a fi descoperită, cultivată și dăruită necondiționat.

Cuvinte-cheie: arhetip, alchimie, bibliotecă, complex, decență, discreție, elixir, idiom, martiriu, mortificare, odisee, omenie, orgoliu, prietenie, stoicism, trădare, vâslă.

The commemoration of the writer and university professor Andrei Grigor is an exercise of reactivating the affective memory that is necessary in the shaping of friendship's spiritual effigy as a supreme ontological value. Andrei Grigor is evoked as being a prince of discretion and a knight of decency, which is reflected both in his daily gestures and his books on the fundamental meanings of the Romanian intellectual and writer: humaneness, friendship but also betrayal, cowardice, etc. The aim of this exorcism use is the edification of the proper answer regarding the disclosure of the divine dimension of good within us. Through his way of approaching the others and literature, Andrei Grigor belongs to a fundamental cultural pattern consisting of humanist values. The evocation comes together as a perennial pattern reaffirming the intellectual's right to spiritual freedom, dignity, and ethical fulfillment accepted as a divine endowment through which the profound kind-

heartedness within us unveils itself, cultivated and given unconditionally.

Keywords: archetype, alchemy, library, complex, decency, discretion, elixir, idiom, martyrdom, mortification, odyssey, kind-heartedness, pride, friendship, stoicism, betrayal, oar.

Vocația și aspirațiile lui Andrei

Abstract

Acest articol tratează subiectul vocației și aspirațiilor lui Andrei Grigor: ce a dorit el să devină când era copil, cum s-a supus neîncetat loialității de discipol pentru Profesorul Academician Eugen Simion și cum avea specific un adevărat cult al prieteniei. Articolul analizează împotrivirea lui Andrei Grigor față de afirmația lui Marin Preda că omul devine moral când trebuie să înfrunte moartea. Andrei Grigor l-a căutat pe Dumnezeu toată viața lui și a dat dovadă de o corectitudine și o moralitate ce au eclipsat buna purtare a multor creștini practicanți. A fost apolitic și a devenit un respectat profesor și filolog de prestigiu, dar și un prieten neprețuit.

Cuvinte-cheie: Andrei Grigor, vocație și aspirații, loialitate, prietenie, moralitate.

This article talks about Andrei Grigor's vocation and aspirations: what he first dreamt of becoming when he was very young, how he was driven later by his loyalty towards his master – Professor Eugen Simion, Academician – and by a real cult of friendship. Further on, the article debates upon Andrei Grigor's being against Marin Preda's assertion that man becomes moral when he has to face death. He sought for God all his life and proved of rectitude and morality eclipsing the good behavior of many practicing Christians. He was apolitical and he became a respected well-known professor and philologist, and a highly treasured friend

Keywords: Andrei Grigor, vocation and aspirations, loyalty, friendship, morality.

Bianca BURȚA-CERNAT

Andrei Grigor, incomodul

Abstract

Autoarea acestui articol încearcă să surprindă reflectarea caracterului incomod al lui Andrei Grigor în întreaga sa activitate ca polemist și în studiile sale despre Marin Preda pe care Grigor l-a perceput ca pe un incomod. Se observă în activitatea sa lupta pentru apărarea valorilor literare, o luptă dusă cu seriozitate, rigoare, tenacitate și mult caracter. Nu a făcut concesii, nu a ezitat într-o lume plină de oportunism și tranzacționism, asumându-și marginalitatea și marginalizarea.

Cuvinte-cheie: Andrei Grigor, incomodul, caracter, lupta contra oportunismului și tranzacționismului, marginalitate și marginalizare.

The author of this article tries to grasp the reflection of the uncomfortable Andrei Grigor into his main studies on Marin Preda whom he perceived as an uncomfortable person, and into his whole activity overall as a polemist. A defense of literary values is noted in his activity that is filled in by seriousness,

rigor, tenacity and a lot of character. His fight lacked concessions and hesitations in a world full of opportunism and transactionalism, assuming marginality and marginalization.

Keywords: *Andrei Grigor, the uncomfortable, character, fight against opportunism and transactionalism, marginality and marginalization.*

Paul CERNAT

Un intelectual critic în contra curentului

Abstract

În acest articol Paul Cernat face portretul unui Andrei Grigor critic intelectual cu spirit moralist ce a luptat contra curentului. El a pledat contra comunismului, manifestând în permanență un temperament de războinic chiar și în studiile sale despre Marin Preda, Fănuș Neagu, Eugen Lovinescu și Eugen Simion.

Cuvinte-cheie: *critic intelectual moral, Andrei Grigor, polemică, spirit de luptă.*

In this article Paul Cernat portrays Andrei Grigor as an intellectual moralist critic who fought against the stream. He pleaded against communism constantly reasserting his warrior temperament even in his studies on Marin Preda, Fănuș Neagu, Eugen Lovinescu and Eugen Simion.

Keywords: *intellectual moral critic, Andrei Grigor, polemics, spirit of fighting.*

Oana SOARE

Despre Marin Preda, altfel

Résumé

Acest articol își propune să prezinte cartea lui Andrei Grigor, Marin Preda – incomodul, insistând asupra punctelor de interes și originalitate ale cărții, în special asupra analizei „temei scriitorului”, aceea a prozelor „realismului socialist” sau a contestării acestui autor după 1989.

Cuvinte-cheie: *„tema scriitorului”, contestare, prozele anilor '50.*

Cet article se propose de présenter le livre d'Andrei Grigor, Marin Preda – incomodul (Marin Preda – l'incommode), en insistant sur ses points d'intérêt et d'originalité, notamment l'analyse de la «thème de l'écrivain», celle des proses du «réalisme socialiste» ou de la contestation de cet auteur après 1989.

Mots-clé: *«thème de l'écrivain», contestation, proses des années 50.*

Eminescu, din Tiergarten în Curtea Veche (I)

Abstract

Narator derutant, Mateiu Caragiale vorbește despre Eminescu (spirit înrudit și gânditor hermetic, ca și el), în cod. În nuvela sa „Remember”, Eminescu tânăr, aflat la apogeul carierei sale de poet și om politic în vara anului 1883, poartă masca straniului Sir Aubrey de Vere.

Cuvinte-cheie: *Eminescu în 1883, Mateiu Caragiale, „Remember”.*

A deceptive narrator, Mateiu Caragiale speaks about Eminescu (a kindred spirit and a Hermetic thinker like himself), in code. In his celebrated short story „Remember”, Eminescu, a young man at the peak of his career as a poet and politician in the summer of 1883, wears the mask of the strange Sir Aubrey de Vere.

Keywords: *Eminescu in 1883, Mateiu Caragiale, “Remember”.*

Slavici în Jurnalul Eleonorei Slavici

Abstract

Dintre clasicii literaturii române, Ioan Slavici este cel care mai are încă multe de oferit în ceea ce privește recuperarea activității sale artistice și jurnalistice, capitole necesare pentru o circumscriere cât mai adecvată a acestui autor extrem de prolific, implicat politic și cultural. Sunt în discuție paginile sale publicistice, pentru care scriitorul transilvănean a avut numeroase dispute cu puterea politică, fiind pus după gratii pentru două perioade lungi de timp. În această perioadă, cea de a doua sa soție, Eleonora Slavici, născută Tănăsescu, l-a susținut cu devotament.

Cuvinte-cheie: *Ioan Slavici, Eleonora Slavici, jurnalism, închisoare.*

Among the classics of Romanian literature, Ioan Slavici is the author who still has a lot to offer regarding the recovery of his artistic and journalistic activity, necessary chapters to circumscribe as adequately as possible this extremely prolific, politically and culturally involved author. His journalism pages are discussed for they are the cause the Transylvanian writer had numerous disputes with the political power, being sent behind bars for two separate long periods of time. During this time, his second wife, Eleonora Slavici, born Tănăsescu, faithfully supported him throughout.

Keywords: *Ioan Slavici, Eleonora Slavici, journalism, prison.*